

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti vrst do Din 2.-, do 100 vrst do Din 2.50, od 100 do 300 vrst do Din 3.-, večji inserati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Hitlerjeva ponudba Franciji

Na velikem shodu v Koblencu je Hitler po povratku Posaarja Nemčiji ponudil Franciji sporazum, „če bo pri Francozih zmagal zdrav razum“

Koblenc, 27. avgusta. r. Pozornost vse Nemčije pa tudi Posaarja in vse Francije je bila včeraj osredotočena na srednjeveško mesto ob Renu, Koblenc, kjer je imel včeraj Hitler velik propagandni shod za plebiscit v Posaarju. Nad 250.000 Posaarcev, to je ena četrtina vseh volilcev, ki se imajo 14. januarja prihodnjega leta izjaviti, ali žele povratek k Nemčiji ali ne, je prišlo na nemško mejo, da sliši Hitlerjev govor. Poleg rednih je prišlo v teku včerajšnjega dne še 127 posebnih vlakov iz Posaarja. Vsi udeleženci so nosili posebne značke z napisom »Posaarje«. Ogromna pa je bila tudi udeležba iz Nemčije, odkoder je prispelo nad 100 posebnih vlakov, tako da se ceni udeležba na tem shodu skoro na pol milijona ljudi, kar je gotovo največji zbor v zgodovini nemškega političnega življenja. Veliko skrb je povzročalo prirediteljem vprašanje prehrane. Malo mestec ob Renu seveda samo ne bi zmoglo tolike naloge. Zato so organizirali posebne vlake s kuhinjami, klavnicami in pekarnami, ki so poslovale že spotoma, tako da je vsak udeleženec tega shoda dobil toplo kosilo in še kos mesa in kruha za mrzlo večerjo. Udeleženci iz Posaarja so bili seveda deležni še posebne pozornosti. Hitlerja sa sprejeli z največjimi častmi. Celi polki njegovih oddelkov so tvorili spalin in čuvali nad njegovo varnostjo. Iz vse Nemčije je bil prirejen tudi posebni štafetni tek v Koblenc, kjer je Hitler došle tekače sprejel v posebni avdijenci.

Hitlerjev govor

Shod se je vršil na periferiji mesta, kar nikjer drugod ni bilo prostora za toliko maso ljudi. Z zborovališča na velikem travniku so oddajali govore po radiju, tako da so jih istočasno poslušali po vsem mestu in po vsej Nemčiji, ker so prenašale govore vse nemške radiopostaje. Po uvodnih besedah raznih lokalnih govornikov je povzel besedo Adolf Hitler, ki se je uvodoma spominjal umrlega maršala Hindenburga in dal izraza veliki žalosti vsega nemškega naroda zaradi njegove preane smrti. Govorec o položaju v Nemčiji, je Hitler naglasil, da je nemški narod že ponovno pokazal svojo popolno solidarnost in enotnost ter tudi pri zadnjem ljudskem glasanju izrazil svoje popolno soglasje s politiko narodnega socializma.

O zunanjih politiki

Je Hitler dejal: Kar se tiče naše zunanje politike, želimo ohraniti mir, obenem pa izvedbo nemške enakopravnosti v vsakem pogledu, da do kraja očistimo nemška čast in dosežemo ono sigurnost proti vsakemu sovražniku, ki je nemškemu narodu absolutno potrebna. Odkar smo mi prevzeli oblast, nismo nikdar opustili nobene prianke, da objavimo ta svoj program vsemu svetu. Svet mora vzeti na znanje, da narodni socialistični pokret vstaja in pada s tem programom.

Notranja politika

Hitler je nato prešel na notranjo politiko, opisal probleme, ki so se pojavili v zvezi z gospodarsko krizo in naštel vse ukrepe, ki jih je izdal njegov režim, da olajša budo in preskrbi delo brezposelnim. Vlada bo tudi v bodoče nadaljevala to svojo politiko. Hitler je omenil tudi

boj kot in propagando v inozemstvu

proti narodnemu socializmu in med drugim dejal: Gotovi krogi v inozemstvu poizkušajo z boj kotom in gospodarskim terorjem uničiti naše delo in onemogočiti naše napore. Toda uspehi ne bodo! Če nas bodo prisilili, bomo nemško gospodarstvo do skrajnosti omejili in kmalu bodo morali uvideti, da je vse njihovo početje zaman! Nemški narod ima tisočletno zgodovino in lahko danes mimo prorokujem vsenarnoprotikom Nemčije, da ima nemški narod pred seboj še tisoč in tisoč let.

Vprašanje Posaarja

Hitler je nato govoril o problemu Posaarja. Ker je prebivalstvo Posaarja pretežno katoliško, je Hitler predvsem naglasil, da narodni socializem spoštuje in ščiti versko prepričanje vsakogar, zlasti pa v borbi proti razredni mržnji, proti brezbožnosti in proti verskemu boju. Dotaknil se je tudi dogodka 30. junija in misleč na Röhma med drugim dejal:

Kaj pomeni, če ta ali oni postane izdajalec? Kaj dokazuje, če nekateri Nemci, ki se ne zavedajo, da nosijo nemško ime, rovarijo proti Nemčiji. Tudi med dvanajstimi apostoli je bil eden Judež. Klub Judežu pa je zmagal Kristus in kljub emigrantom in izdajalcem bo zmagal narodni socializem.

Določitev posaarskega plebiscita za 14. januar smatra Hitler za najvažnejši dogodek za ves nemški narod v letošnjem letu. S tem bo napravljen konec stanju, ki je kakor mora leglo ne samo na 800.000 posaarskih Nemcev, marveč na ves 67 milijonski nemški narod.

Socialistični protishod

V Sulzbachu se je vršil istočasno socialistični protishod, na katerem so sodelovale tudi vse druge stranke

Pariz, 27. avgusta. r. Istočasno, ko je govoril Hitler v Koblencu, se je vršil v Sulzbachu v Posaarju protishod, ki so ga sklicali socialisti demokrati. Na shodu so govorili zastopniki posaarskih strank z izjemo hitlerjevcev, pozornost pa je zbudilo dejstvo, da so na socialističnem shodu nastopili kot govorniki tudi katoliški duhovniki, kar se je menda prvič zgodilo v zgodovini političnega življenja v Posaarju. Shod se je udeležilo okrog 120.000 ljudi. Prireditelji seveda niso imeli na razpolago tako ogromnega reklamnega aparata

Odmev v Franciji

Hitlerjeva ponudba je le previdno stilizirana klavzula brez vsebine

Pariz, 27. avgusta. r. Današnji pariski listi objavljajo obširna poročila o Hitlerjevem shodu v Koblencu in jim dodajajo tudi že kratke komentarje. Predvsem ugotavljajo, da so imeli Nemci slabo vest. To se vidi že po tem, da je bila francoskim novinarjem udeležba na Hitlerjevem shodu prepovedana in so jih vse izgnali ali pa začasno internirali. O Hitlerjevi izjavi glede sporazuma s Francijo poudarjajo vsi listi, da je le previdno stilizirana klavzula, ki se ponavlja v zadnjem času v vseh Hitlerjevih govorih, ki pa ne more več nikogar prepričati, kar besedam doslej še nikdar niso sledila dejanja. V ostalem pa Hitler ni povedal nič novega. Sedaj očividno čaka, kako bo na njegove izjave reagiralo inozemstvo. »Echo de Paris« pravi, da Hitler nikdar ni prenehal sovražiti Francije in so zato tudi vse njegove miro-ljubno doneče besede prazna fraza, ki naj bi uspevala nasprotnika. G. Hitler ni ne pozabi, da je bila trdnjava v Koblencu že trikrat v francoskih rokah in da se to lahko zgodi tudi še

rod. Apelirajoč na posaarske Nemce je Hitler izjavil: Ko bo napočila ura, da se vi vsi vrnete v Nemčijo, mi v vas ne bomo videli nič drugega, kakor samo Nemce, prožili vam bomo roke in vas objeli v veliko nemško domovino. Vi za nas niste nikaka stranka, mi ne bomo razglabljali, kaj je bilo, marveč bomo gledali v vas samo 900.000 Nemcev, ki se vračajo v svojo domovino, ki je že na široko odprla vrata.

Na koncu svojega govora je Hitler omenil še mednarodni pomen posaarskega vprašanja. To je bilo vedno sporno vprašanje med Nemčijo in Francijo. Upa pa, da bo po rešitvi tega problema tudi na francoski strani prišla do izraza dobra volja ter da bo prišlo do odkritosrčnega sporazuma med Francijo in Nemčijo.

Možnost sporazuma med Nemčijo in Francijo

Saarsko vprašanje je teritorialno vprašanje med Francijo in Nemčijo. Po rešitvi tega problema ne bo ostal nikakr viden in upravičljiv razlog, da bi se francoski in nemški narod še nadalje borila drug proti drugemu. Naloge, ki jih moramo rešiti, so tako velike, da jih moramo Nemci in Francozi reševati skupno, ne pa da se drug proti drugemu borimo. Če so še kje brezvestni hujskači, ki si prizadevajo, da bi si ostali Francija in Nemčija še nadalje sovražni, sem prepričan, da bo koncem koncev zmagal zdrav razum ter da bo glasovanje o Posaarju obenem prineslo sporazum s Francijo. Po povratku Posaarja Nemčiji bomo priredili še večjo manifestacijo, kakor je današnja. Tedaj bo na tisoče posebnih vlakov pripeljal semkaj vse Nemce iz Posaarja, da slovesno proslavimo združenje Posaarja v enotno združeno in veliko Nemčijo.

Masa naroda je z velikim odobravanjem sprejela izjave Hitlerja ter mu prirejela dolgotrajne ovacije.

rata in posebnih vlakov, kakor hitlerjevci, zaradi česar je udeležba na tem shodu, ki je bila seveda docela prostovoljna, tem bolj pomembna. Vsi govorniki so se izjavili proti temu, da bi se Posaarje pridružil Hitlerjevi Nemčiji in so soglasno pozivali zborovalce, naj pri januarskem ljudskem glasovanju glasujejo proti Hitlerju. Ob koncu zborovanja so vsi zborovalci ponovili prisego, da bodo zastavili vse svoje sile, da odvrnejo od Posaarja njegovo nesrečo, ki bi ga mogla zadeti, to je povratek pod hitlerjevski režim.

četrti. V ostalem pa sodijo francoski listi, da je bil koblenški shod samo velika narodno socialistična parada, ki naj za nekaj časa uspava nemške mase, ki se jih polašča čim dalje večje nezadovoljstvo.

Fantazije angleškega fašista

Pariz, 27. avgusta. AA. Iz Berlina poročajo, da je vodja angleških fašistov sir Oswald Mosley sprejel londonskega dopisnika lista »Völkischer Beobachter« in mu v zvezi z avstrijskim vprašanjem med drugim dejal:

Če bi obstajal v Nemčiji in Italiji demokratski režim, bi bilo že zdavnaj prišlo do vojne. Da doslej ni prišlo do vojne, se je treba največ zahvaliti čvrsti rok. Hitlerja in nacionalno socialističnemu in fašističnemu sistemu.

Izgon tujcev na Holandskem

Pariz, 27. avgusta. AA. Iz Amsterdam poročajo, da je holandska vlada sklenila izgnati iz Holandske 300 tujcev. Večina izmed njih je nemških židov, ki so se zatekli v Amsterdam po dogodkih meseca januarja 1933.

Spomenik osvobojenja Bolgarije

V navzočnosti kralja Borisa so včeraj z velikimi svečanostmi odkrili spomenik osvobojenja na Šipki

Sofija, 27. avgusta. AA. Bolgarska agencija poroča: Včeraj popoldne so svečano odkrili spomenik osvoboditve Bolgarije, ki so ga postavili na čast borcem za osvoboditev v rusko-turški vojni 1877/78. Spomenik je visok 40 m in stoji nad grobnico borcev za osvobojenje na hribu sv. Nikole na zgodovinskem prelazu Šipki, 1400 m visoko. Spomenik so odkrili v navzočnosti kralja Borisa, princa Cirila, članov vlade, bolgarskih veteranov iz bojev za osvobojenje, članov visokega duhovništva, mnogih uglednih osebnosti in 50.000 ljudi iz vseh krajev Bolgarije. Po posvetitvi je imel kralj Boris govor, v katerem se je spominjal veličastnih bojev ruskih čet in bolgarskih legionarjev ter naglasil, da so se ti boji vršili v znamenju osvoboditve Bolgarije. Kralj Boris se je pri tem spominjal tudi carja Aleksandra osvoboditelja in ruskega naroda, ki sta izvršila delo, kakršnega ne pozna zgodovina. Zato bo ta spomenik večna slika bolgarskega naroda in njegove hvlečnosti proti junakom velike epopeje osvoboditve. Globoko se klanjam, je rekel kralj, pred velikim deloma našega osvobojenja in v imenu bolgarskega naroda svečano odkrijem ta spomenik in ga izročim novim rodovom v znak večne slave in hvale.

lečnosti. Nato je kralj Boris položil venec na spomenik, z bližnjih vrhov so pa zagrmeli topovi. Zbrano prebivalstvo je navdušeno vzklikalo in pozdravljalo svojega vladarja.

Nato je imel predsednik vlade Georgijev govor, v katerem je poudaril, da se bo bolgarski narod večno spominjal junakov za osvobojenje, ter je v imenu vlade položil venec. Potem je v imenu bolgarske vojske poklonil venec pred spomenik vojni minister general Zlatev. Dalje so položili še okoli 100 venecv v imenu raznih patriotskih in kulturnih društev. Posebno preseljiv je bil trenutek, ko je položil v imenu svojih tovarišev iz rusko-turške vojne, ki so se pri življenju, venec pred spomenik neki ruski veteran, ki so mu pri tem prišlo solze v oči.

Po končani svečanosti je kralj Boris izvršil revijo čet. Medtem ko so vojaške godbe igrale himno, je veličanska množica neprestano navdušeno pozdravljala svojega vladarja. Svečanost se je zaključila s tem, da je kralj Boris pred oddelki čet poveljal v podporo 90 gojencev vojaške akademije. Hkratu je poveljal tudi mnogo častnikov in odlikoval več častnikov in drugih uglednih osebnosti.

„Belo pleme izumira“

Strahotna prorokovanja Mussolinija za Francijo — Francozi bodo v 100 letih izumrli

Pariz, 27. avgusta. AA. Predsednik italijanske vlade Mussolini je napisal pod naslovom »Belo pleme izumira« v londonskem listu »Sunday Express« zelo obširen članek, v katerem zlasti omenja sedanje bolj padajoča rojstva na Francoskem. Med drugim pravi: Če bodo na Francoskem rojstva v istem tempu padala tudi v bodoče, kakor v zadnjih 18. letih, bo Francija imela čez 10 let le še 550.000 porodov na leto. Ker bo manjkalo ljudi za plačevanje davkov, Francija ne bo mogla spraviti v ravnotežje svojega proračuna, zaradi pre-

majnega števila vojakov pa ne bo mogla braniti svojih meja. Ne gre za kakšno nevarnost v daljši bodočnosti, pravi Mussolini, temveč za nevarnost, ki grozi v najbližnji bodočnosti. Zato Francija ne sme izgubiti niti trenutka in mora gledati, da čimprej najde zdravilo za to svoje stanje. Če se razmere na Francoskem ne izpremenijo, zaključuje Mussolini svoj članek, se lahko zgodi, da bo imela Francija konec tega stoletja manj prebivalstva, kakor ga ima današnja Španija.

Nemčija paktira z Japonci?

Dolga konferenca nemškega poslanika z japonskim zunanjim ministrom — Nemška akcija proti Rusiji?

Pariz, 27. avgusta. AA. Havas poroča iz Tokija, da sta imela nemški poslanik v Tokiju in japonski zunanj minister Hirota nad dve uri trajajočo konferenco o mednarodnem položaju. Največ sta razpravljala o napetosti na Daljnem vzhodu in o vstopu Sovjetske Rusije v Društvo narodov.

Pariz, 27. avgusta. AA. Po najnovejših vesteh iz Harbina kaže, da so mandžurske oblasti sklenile aretirati še 69 sovjetskih uradnikov na vzhodni kitajski železnici, češ da so zapleteni v sabotažo. Doslej so mandžurske oblasti aretirale 140 sovjetskih uradnikov.

Kraljica kumica desetemu otroku

Skeplje, 27. avgusta. AA. Včeraj ob 10. popoldne so krstili v tukajšnji pravoslavni cerkvi desetega otroka delavskega zakonika para Pandore Petra Zaharova in Dimitrija Lozanika. To je njun šesti otrok ženskega spola. Nj. Vel. kraljica je prevzela kumstvo in jo pri svečanosti krstu zastopal polkovnik Stevan Radović. Razen njega sta krstu prisostvovala tudi zastopnik metropolita in bana. Krst je opravil svečeni Gavrilč. Prisotni so bili v cerkvi tudi zastopniki vseh oblasti in mnogo ljudi. Otroka so krstili na ime Marija. V cerkvi je poudaril pomen te geste Nj. Vel. kraljice prota Gavrilč, doma je pa zastopnik visoke kumice polkovnik Stevan Radović z lepim govorom izročil darila Nj. Vel. kraljice otroku: zlat križček, 2000 Din v gotovini in en zlatnik. Zahvalil se mu je v imenu mesta župan g. Joksimović, v imenu staršev pa njun sorodnik Blažič. Ta nenavadna gesta Nj. Vel. kraljice je privabila v cerkev in v hišo silno mnogo ljudi, med njimi tudi najuglednejše meščane, ki so srečnim roditeljem čestitali. Svečanost se je zaključila i v cerkvi i na domu z burnimi in navdušenimi ovacijami Nj. Vel. kralju, kraljici in kraljevskemu domu.

Najmanjši detektor

Berlin, 27. avgusta. AA. V Ludwigs-hafnu na Renu je izdelal neki tamkajšnji radijski amater najmanjši detektor na svetu. Napravil ga je tako majhnega, da ga spravi v navadno škatlico za vžgalice. Z detektorjem se imenitno sliši.

Zmaga jugoslovenske vojaške ekipe v Rumuniji

Bukarešta, 27. avgusta. AA. Jugoslovensko vojaško moštvo je dobilo prvo nagrado na tekmovalju concourzu hippodroma.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2309.6—2312.32, Berlin 1325.14—1335.94, Bruselj 796.91—800.85, Curih 1108.35—1113.85, London 189.75 do 171.35, New York 3316.61—3344.87, Pariz 223.95—225.08, Praga 140.90—141.56, Trst 290.90—293.30 (premija 28.53). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 7.96—8.06.
INOZEMSKA BORZE
Curih, 28. avgusta. Pariz 20.3025, London 15.30, New York 301.875, Bruselj 71.91, Milan 26.29, Madrid 41.8750, Amsterdam 207.60, Berlin 119.60, Praga 12.7250, Varšava 57.90, Bukarešta 3.05.

Vabimo Vas!

LJUBLJANSKI VELESEJEM

1. — 10. IX. 1934.

Železniška izkaznica za 50% popust na železniške se dobi na vseh postajah po Din 5.—

40.000 m² — 15 razstav:

Glasbena — umetniška — nigrjenska — izdelajska — ribarska — perutnine, kot. ovac, psov — arhitektonska — »Weekend« — hranilniška — pohištvo — radio — živila.

Festival SLOVANSKIH PLESOV.

Tekmovanje harmonikarjev — Velikostno zabavišče

Naročite — čitajte

LJUBLJANSKI ZVON

Za določitev minimalnih mezd

Delavska zbornica je sestavila osnutek pravilnika za določanje minimalnih mezd

Ljubljana, 27. avgusta.

Zahteva po zakonski določitvi minimalnih mezd je čedalje glasnejša in čim bolj se poostrejuje mezdni spor, tem bolj se kaže potreba po zakonu o minimalnih mezdah. Mezdni sporov bi sicer ne mogel odpraviti ta zakon, toda bil bi ogrožje, ki bi se v njem gibal pogajanja ter bi bila dana konkretna osnova za določanje mezd, sistem, ki bi končal dosedanj nered. Z zakonom o minimalnih mezdah bi socialna zaščita dobila eno najvažnejših dopolnil.

Delavska zbornica v Ljubljani je sestavila osnutek pravilnika za določanje minimalnih mezd in »načrt zakona za zavarovanje minimalnih zaslužkov in pobijanje nelojalne konkurence s pomočjo delavskih mezd«. Osnutka je predložila v pretres strokovnim organizacijam in svojim delegatom. Predloga se najbrž ne bosta več bistveno spremenila, ter je zdaj že povsem jasno stališče delojemalcev. Na zadnji seji centralnega tajništva delavskih zbornic so sklenili, da je treba začeti diskusijo o določitvi minimalnih mezd, da se delavstvo zedini o obliki ureditve prečnega vprašanja. Oba osnutka sta tako skrbno sestavljena, da se bo delavstvo strinjalo vsaj z njunimi glavnimi točkami.

Pravilnik določa smernice za določanje minimalnih mezd, vendar pa dopušča razsodščem proste roke, ako lahko utemelje s tehtnimi razlogi, da so morala odstopiti od določenih smernic. To pa zaradi tega, da se kljub enotnosti v mezdnem sistemu vendar lahko upošteva posebne razmere, posebna kvalifikacija itd. Za vsa država je določena samo ena revizijska instanca, zato se dopušča izjeme le, kjer so v resnici utemeljene; tendenca je, da ostanejo ob obstoječe mezdne relacije, zato pravilnik ne spreminja sedanjega odnosa med moškimi in ženskimi mezdami. Pravilnik ne predvideva rodbinskih doklad, pač pa, da se bliža mezdna moških po 25. letu rodbinskemu ekvivalenčnemu minimumu, ki je pa pri nekvalificiranih delavcih dosegljiv le, ako je tudi žena delno zaposlena. To sicer ni ideal, a projekt se ne sme oddaljiti preveč od sedanjega stanja, če naj ima realno vrednost. Položaj je že zboljšal po pravilniku predvsem stavbinskemu delavstvu in delno tovarniškemu v nekaterih tekstilnih tovarnah. Prizadeta bi pa ne bila zaradi tega podjetja, ako bi se dopustila prehodna doba za spremembo kalkulacij. Predvsem bi se naj po pravilniku omejila predrava konkurenca zaposlenih pri skrajšanem delu.

Osnova normativne mezdne velja povprečna dnevna zavarovana mezdna pri OUZD (ki je pri njem prijavljen obrat, ki se zanj določajo mezdne). Zaposlitvene kategorije, glede na starost in spol, so: nekvalificirani sezonski delavci, priložni in izučeni delavci in priložni in izučeni sezonski delavci. Pod sezonskimi delavci so mišljeni delavci v poljeh, ki pozimi prekinjajo delo. Mezdne se določajo tako: nekvalificirani stalni delavci od 14. do 17. leta (v odlopiju ženske) zaslužijo 10—15,

od 18. do 20. leta 15—26 (15—22), od 20. do 24. leta 26—33 (22—25), od 24. do 30. leta 33—40 (25—27) in nad 30 let 40 Din (27). Mezdne delavcev v sezonskih obratih morajo znašati 150% omenjenih mezd, mezdne priložnih in izučeni delavcev pa od 14. do 17. leta 175% navedene mezdne nekvalificiranih delavcev.

Načrt zakona o zavarovanju minimalnih zaslužkov ima 15 členov. V začetku govori o osnovanju mezdnih inspektoratov na sedežih delavskih zbornic. Osnovati jih je treba tako, da bi se kontrolirale ter regulirale mezdne pomožnega osebja, ki se nanj nanaša zakon o obratih in v poljedelstvu in gozdarstvu zaposlenega pomožnega osebja. Pri ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja se pa osnuje v ta namen višji mezdni inspektorat, ki posluje kot prizivna instanca za vsa država. Mezdni inspektorati, kot tudi prizivni inspektorat, sestojijo iz treh članov, imenovanih za tri leta, in sicer iz vrst sodnikov delavskega zavarovanja na sedežu inspektorata ali upravnih uradnikov inspekcije dela na predlog bana od ministra imenovanega predsednika in dveh stalnih prisednikov, imenovanih na predlog Zbornice ce za trgovino, obrt in industrijo in Delavske zbornice. Stalna prisednika višjega inspektorata imenuje minister na predlog centralne industrijskih korporacij in glavnega tajništva delavskih zbornic.

V delokrog mezdni inspektoratov spada preiskovanje višine mezd, sistemiziranje zaposlitvenih kategorij ter določanje stanu in kraju primernih stroškov za življenje v posameznih zaposlitvenih kategorijah; reguliranje mezd, kjer so v primeri s krajevnimi prilikami ali z mezdami podjetij iste zaposlitvene kategorije pod normalno višino; reguliranje mezd v primerih, ko je treba od inspektorata določene minimalne mezdne spreminiti, ker se je spreminila osnova, ki so na nji določili mezdne. O tem reguliranju se pa sme sklepati le, če so se podražile ali pocenile življenjske potrebine za 15%.

Mezdni inspektorati regulirajo mezdne na predlog delodajalca, delodajalskega združenja ali delojemalske strokovne organizacije, registrirane pri Delavski zbornici. Inspektorat mora sklicati najkasneje v 14 dneh po predlogu mezdno razpravo, ki se naj na nji doseže sporazum, da se regulirajo mezdne s kolektivno pogodbo. Če pa ne pride do sporazuma, mora izreči inspektorat razsodbo, ki ima, ko postane pravomočna, pravno veljavno kolektivne pogodbe. Proti razsodbi se lahko pritožita obe stranki na višji inspektorat. Priziv nima odločilne moči. — Stroške poslovanja mezdni inspektoratov krijejo: oblast in ustanovi, ki predlagajo imenovanje stalnih članov, vsaka tretjino.

Osnutka sta torej izdelana, toda vprašanje je, kdaj stopita v življenje. Nedvomno pa vprašanje določanja minimalnih mezd ne bo več odloženo z dnevnega reda, ter bo moralo biti rešeno prej ali slej.

„Lepa“ jesen se že začinja

Ljubljana, 27. avgusta.

Hočeš nočeš smo obošči vse sezone na klin in seveda brkito tožimo, da nismo prišli na svoj račun kot kopalci in ne kot letovističarji. Kot se nam je zdela mnogo prekratka smučarska sezona pozimi, tako nam zdaj ni prav, da kopalna sezona ni trajala vse leto. Nič manjše brige niso imeli z letošnjim vremenom kmetje, ki niso vedeli, pri čem so, ali naj tožijo nad sušo ali nad poplavlami. Seveda je bilo dovolj toče in podobnih blagolovov. Nihče ni bil zadovoljen, pač pa bomo morali biti zadovoljni zdaj vsi. Začenja se »lepa« jesen.

Lepo vreme so napovedovali vremenski preroki že zdavnaj in seveda se niso ušli. Že zdaj vidimo, ko smo prav za prav že zajadrali v jesen, kako lepa bo. Vse nedelje bo treba kratkoročno črtati iz pratike, ker jih ne moremo več dostojno praznovati. Včeraj so bili Ljubljanci zopet doma in proučevali so ves dan vremenske napovedi, kar je res najbolj priporočljivo zlasti zadnje nedelje v mesecu in ko ni niti gasilskih vesellic. In tako se je začela mešanica polasčati jesenska resignacija, ko je še edina tolažba kisko zelje na Posavju in bližajoci se velesajem.

Potniško letalo v borbi z neurjem

Zaradi silnega neurja se je moralo danes na Sušak namenjeno letalo vrniti v Ljubljano

Ljubljana, 27. avgusta.

Davi ob 8.30 je kakor običajno startalo z letališča v D. M. v polju potniško letalo »Spartan« na pot proti Sušaku. Pilotiral je pilot Jarošenko, v kabini pa sta sedela dva potnika. Vreme sicer ni bilo najboljše, za polet pa vendar zadovoljivo. Visoko nad Snežnikom je že brnel motor, ko so letalo

nenadoma zagrnilli črni oblaki.

SPORT

Državno prvenstvo v plavanju

Ljubljana, 27. avgusta.

Z večeršnjim juniorskim prvenstvom v Dubrovniku se je končal zadnji del državnega prvenstva v plavanju. Pri juniorjih je bilo že od vsega začetka jasno, da se bo borba za prvo mesto odločila med Jugom in Ilirijo. Jug je sicer zmagal, vendar je treba pripomniti, da je morala Ilirija v Dubrovniku brez nekaterih najboljših, s čemer je bila znatno handicapirana. Ilirija je kakor Jug zasedla na juniorskem prvenstvu 5 prvih mest, odločile pa so stafete, kjer je Jug trikrat zmagal, Ilirija pa samo enkrat, stafete pa dajo število točk. Ako bi Ilirija nastopila kompletno, bi po letos doseženih rezultatih sodeč, zasedla prvo mesto še na 50 m prosto po Lenartu in na 100 m hrbtno po Bradarčevu, kar bi prineslo Iliriji 26 točk več, Jugu pa toliko manj, da bi moral prepuštil juniorsko prvenstvo Iliriji.

V skupni oceni obeh šestih prvenstev, juniorjev in seniorjev, skokih in waterpolu, je vseeno zmagala Ilirija in si priborila naslov najboljšega plavalnega kluba v Jugoslaviji, obenem pa prehodni pokal ministra za telesno vzgojo dr. Andjelčevića. Točke se računajo po šeričevi tabeli in so dosegli: 1. Ilirija 115, 2. Jug 106, 3. Concordia 28, 4. Jadran Ercegovci 25, 5. Viktorija 24, 6. KSU 22, 7. Hašk 13 in 8. Bob 10 točk.

Kolesarsko državno prvenstvo

Ljubljana, 27. avgusta.

Na klasični progi Ljubljana—Zagreb, se je včeraj vršilo kolesarsko državno prvenstvo. Na startu pri minici na Dolenjski cesti se je javilo starterju 16 dirkačev. Ob 6.10 je starter dal znak za start, nakar so se tekmovalci v ne preveč naglem tempu odpeljali na 150 km dolgo pot, ki je vodila skozi Grosuplje, Višnjo goro, Trebnje, Novo mesto, Kostanjevico, Samobor, Sveto Nedeljo in Stupnik v Zagreb, kjer je bil blizu Savskega mosta, na takozvanem »Ribiškem otoku« cilj.

Do Grosupljega so vozili s tempom 32 km na uro. Vodil je Brezovik, član zagrebškega Gradjanskega. Pri Grosupljem se prične močan vzpon, pa je beograjski dirkač Andrijevč pripomnil: Kako je mogoče tukaj voziti s koleškom, ko je celo pešhoja skoraj nemogoča. Rutinirani dirkači so vzpon dobro izrabili in so drugi zaostali. Pri Višnji gori so Ljubljanci pojezdili tempo. Oblak in Gartner se ves čas menjavala v vodstvu. Izvrstno se držita Zagreb-

Dočim je bilo včeraj nebo še rezervirano in se mešanico ni bilo treba knapjati na cestah, smo imeli pomoči in davci imenitni koncert, ki je celo poselal onega, ki smo ga poslušali v soboto zvečer v Zvezdi. Čimtelji našega tujkega prometa, od nosno tujko prometne politike hočejo poživiti tujski promet v Ljubljani zdaj, ko je drugje konec sezone in ko lahko postanejo tudi Ljubljanci polnokrvni tujci na lastnih tleh. Zato je seveda treba pozdravljati koncerte, namenjene tako lepim ciljem. Toda, kot rečeno, davi smo stišali imenitnejši koncert. Saj veste, kako prijetno je ob ponedeljkih jutrtja v postelji in da se navadno ustavimo vse ure, češar pa gospodje sefi v pisarnah nečesto verjeti. Davi je pa ko nalašč treskalo in grmelo, da nas je kar obračalo v posteljah in sklenili smo pričakati sodni dan pod odejani. Kdo bi vstajal ob takšnem vremenu! Gospodje sefi se bodo pač morali sprijazniti s tem, da ob takšnem neurju ne more nihče v službo, če nima avtomobila.

Lilo je pomoči in lije vse dopoldne, da salata v Trnovem vprav katastrofalno rase. Narašča pa seveda tudi Ljubljana in sezona za poplave na Barju se je začela. Že v soboto je bilo na Barju precej vode v nekaterih krajih in cesta med Skofljico in Igom je bila delno poplavljen. Zda je pa začela zopet prestopati bregove Ižca in drugi Ljubljaničniki pritok. »Lepa« jesen je tu, vremenske napovedi se uresničujejo.

župni podnačelnik br. Grobelnik. Zanimivo je, da je trajala najdaljša igra 45 minut, najkrajša pa 10 minut, povprečno pa so trajale igre po 25 minut. Tekme je sodilo 5 saveznih sodnikov povsem korektno in zadovoljivo. Uspehi so bili sledeči:

Člani: I. Ljubljana 6 točk, II. Maribor 4, III. Kranj 2, IV. Celje 0.

Članice: I. Maribor 6 točk, II. Celje 4, III. Ljubljana 2, Kranj 0.

Moški naraščaj: I. Maribor 4 točke, II. Ljubljana 2, Celje diskvalificirano.

Ženski naraščaj: I. Maribor 6 točk, II. Ljubljana 4, III. Kranj 2, Celje diskvalificirano.

Na saveznih tekmah v odbojki v Osijeku bodo zastopale to skupino župi Ljubljana z vrsto članov, župa Maribor pa z vrstami članic, moškega in ženskega naraščaja.

Najostrejša je bila borba med članski vrstama župe Kranj in Ljubljana, zmagala je pa boljše ljubljanska vrsta s 15:6 in 15:13.

Z veliko večjo napetostjo pa se je pričakovala borba med članski vrstama župe Ljubljana in Maribor. Kazalo je, da bo Maribor kot dosedanj prvak trdovratno branil svoje prvenstvo, vendar pa je bil proti tehnično boljši in poizrtvalnejši vrsti brez moči. Ljubljanska vrsta je zmagala v razmerju s 14:4, 15:8.

Do 9. septembra se bodo izbrali še prvaki drugih skupin, nakar se bo videla že dokaj jasna slika saveznega prvenstva.

Beležnica

Koledar:

Danes: Ponedeljek, 27. avgusta, katoličani: Josip Kal, Zlatko.

Današnje prireditve:

Kino Matice: Romena knjižnica.
Kino Dvor: Njegova senca.
Kino Šiška: Vse je komedija.

Dežurne lekarne:

Danes: Mr. Bohinec, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Tyrševa cesta 41., mr. Lensek, Rešljiva cesta 1.

Izpod sita

Časi so težki in mnogo je taktih, ki nimajo službe. Hudo je biti brez službe, posebno zdaj, ko se bliža zima. Ljudje so pa iznajdljivi in si znajo pomagati iz vsake stiske. Eni žive od brezposelnosti na račun dobrih ljudi, drugi v brezposelnosti služijo lepe denarce na račun navidezne, tretji pa kriče na vsa usta o svoji bedi in trko na vrata socialnega čuta, da jim pa v tej ali oni obliki od katerekoli strani toliko, da zadostuje za sproti.

So pa tudi taki brezposelniki, ki na originalen način iščejo službo. Tako čitamo neke o dveh mladeničih, starih 26 let (menda ne oba skupaj) in simpatičnih, ki želita znanja z istotakima gospodičnima, ki bi jima preskrbeli službo. Za revamto bi se pa z njima poročila.

Takale revanža bi ne bila napačna, samo vprašanje je, če je mišljena resno. Res je težko dobiti službo, vendar se nam pa zdi pogoj, pod katerim bi bila simpatična, 26 let stara mladeniča, pripravljena oženiti se, nekoliko preduro. Če bi namreč ne želela znanja z istotakima gospodičnima, torej s 26 let starima in simpatičnima, bi še nekako šlo, tako pa ne gre. Zahtevati naj bo dekle mlado in simpatično, povrhu pa naj še preskrbi fantu službo, če hoče, da jo vzame, ni posebno kavalirsko. Saj bi zadostovalo eno ali drugo, ne pa oboje skupaj. Preveč dobrega tudi ni dobro.

ŠOLSTVO

— Začetek šolskega leta 1934/35 na osnovnih šolah v dravski banovini. Naknadno vpisovanje učencev(en) na vseh ljubljanskih osnovnih šolah se vrši v soboto 1. septembra od 8. do 12. ure, na manjšinski osnovni šoli od 11. do 12. ure. V ponedeljek, dne 3. septembra se vrši šolska ev. maša, v torek 4. septembra se prične redni pouk.

— Pričetek vpisovanja vajencev na šoli Zdrženja trgovcev v Ljubljani. Popravni izpiti se vršijo dne 5. septembra od 2. do 6. ure popoldne. Vpisovanje za vajence v I. letnik se vrši dne 5. septembra od 9. do 11. ure popoldne ter od 3. do 5. ure popoldne, dne 6. septembra od 9. do 11. ure popoldne. Za sprejem v I. letnik se zahteva tri razrede srednje ali mešanske šole. Vsak vajenec mora prinesiti s seboj zadnje šolsko spričevalo. Vpisovanje za II. in III. letnik se vrši 6. septembra od 2. do 5. ure popoldne v pisarni Zdrženja trgovcev. Šolnina znaša za I. letnik 600 Din, za II. in III. letnik 500 Din. Brez plačane šolnine ne bo nihče vpisan v šolo. Istotako se ne dovolj pod nobenim pogojem plačevanje šolnine na obroke. Prošnje za znižanje oziroma opustitev šolnine so brezpredmetne. Pričetek šole dne 10. septembra ob 2. uri popoldne. Podrobno je razvidno na šolski deski, Trgovski dom. Zdrženje trgovcev.

— Na I. drž. dekl. meščanski šoli v Ljubljani bo vpisovanje učenk dne 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. ure. Prinešiti je potrebne dokumente, zlasti potrdilo davčne uprave za odmero šolnine. Podrobna pojasnila so razvidna na uradni deski v šolski veži.

— Drž. meščanska šola v Zgornji Šiški. Vpisovanje se bo vršilo 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. ure. Za vpis je potrebno zadnje šolsko spričevalo, rojstni list in potrdilo o davčni obveznosti. Popravni izpiti bodo 4. in 5. septembra od 8. do 12. Otvoritev služba boja bo 10. septembra. Podrobnejša navodila so na oglasni deski.

— Na I. drž. dekl. meščanski šoli v Ljubljani (Prule) bodo popravni izpiti 29. in 30. avgusta od 8. do 12. ure popoldne. Vpisovanje v vse razrede bo 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. ure popoldne. V I. razred se smejo vpisati učenci, ki so dovršili 4. razred osnovne šole brez slabe ocene. Natančnejši podatki o pričetku šolskega leta 1934-35 so razvidni iz naznaila, ki je nabito na razglasni deski v veži šolskega poslopja.

— Znižana ukovina velja za novo šolsko leto na šoli Glasbene Matice ljubljanske za vse predmete in letnike. To je sklenil odbor upošteva današnje težke prilike, v katerih živimo. Znižana ukovina pa tudi omogočuje najširši slojem, da vpišejo svoje dce na glasbeno šolo, ki deluje že 33. leto z največjim uspehi in je v tesni zvezi z državnim konservatorijem v Ljubljani, ki je najvišja naša glasbena institucija. Vpisovanje se vrši 1., 3. in 4. septembra, od 9. do 12. in od 15. do 17. ure v pisarni Glasbene Matice.

Drugi promenadni koncert delavske godbe „Zarja“

Drugi nastop je pokazal, da raste »Zarja« v presenetljive umetniške višine

Ljubljana, 27. avgusta.

Tujsko prometni svet mesta Ljubljane je priredil v soboto ob 20. uri v »Zvezdi« zopet lep promenadni koncert. Ti promenadni koncerti so letos v Ljubljani dali mestu letovišarsko obleležje, razgibali so ljudem iz mrtvila, kajti bili so vedno dobro obiskani, dasi drugače, razen dopoldanske nedeljske promenade — nekakem korzu mode — ni na ulicah skoraj nikogar.

Že pri prvem koncertu delavske godbe »Zarja«, ki je bil 20. julija, tudi v soboto zvečer, je bila »Zvezda« in ulice polna poslušalcev in sprehajalcev. Že takrat je godba »Zarja« pokazala, da se vedno bolj izpopolnjuje, nastopa z vedno novimi redkami skladbami, ki so pa zopet tako ljudske, da prav nič ne utirajo poslušalce. Delavsko godbo »Zarja« poznamo že s priznanih prosvetnih večerov, ki se vrše že nekaj let v Delavski zbornici, zato smo bili tem bolj veseli njenega prvega koncertnega nastopa v »Zvezdi«.

Drugi nastop godbe »Zarje« v soboto je pa pokazal, da raste »Zarja« v presenetljive umetniške višine in moramo čestitati njenemu kapelniku in vsem godbenikom na tem napredku, stremjenju in uspehih. Kapelnik Danilo Cerar je pokazal, da mu je na umetniški izpopolnjevanju in izvajanju mnogo lažje, da ves živi v tem, kajti godba »Zarja« je po njegovim umetniškim vodstvom še komaj nekaj nad pol leta, a uspehi so tako vidni, da mu moramo samo čestitati.

Sporod drugega koncerta je bil, po želji občinstva, malone isti, kakor pri prvem koncertu. Osvežujoče skladbe, kakor Sobčenkova »Trojka«, Nightova »Serenada«, Trojanova »Ciganski tabore, Cerarjev venček ruskih narodnih pesmi »Od Urala do Triglav«, Scheu-Skopirski »Vzbujenje duhov«, Trojanova »Slavnostna overtura« in krasen, težak, ali nenavadno ilustriran komad »Koračnica gladijatorjev«, ki se tako redko sliši, je bil zares izbran spored.

Čisto, dinamično so hoteli glasovi po vzduhu, božali, navduševali, vriskali močno, pojemale v pianissimo, se spreminjali v koral, zopet bojevitost, s polnimi akordi in signali oznanjali svojo moč v polnosti akordov. Kapelnikovi roki so se pokoravali instrumenti do najmanjše potankosti.

Plaskanja ni hotelo biti ne konca ne kraja in obrabi poslušalcev so žareli v zadovoljstvu in razigranosti. Danilo Cerarjev venček »Od Urala do Triglav« je stresal ozačje, nato pa tiho in nežno zapel: »Volga, Volga, matji rodna...« ter prešel v razigrani ples ruskega dekleta. Zavriskal in utihnil. Nato pa so se pojavili »Dvanajsteri razbojnik« in rog solo je govoril o spokoritvi, zbor je ponavljal »Gopodi pomiluj in prehajaj iz koral v polne akorde.« Večerni zvonovi, ki je že kot pesem s tenorjem solo krasna, je bila nekaj nenavadno lepega. Vsa »Zvezda« je

onemela, ko je hrepeneči glas krilovke zapel:

»Večerni zvon, oj mili zvon, kak mnogo dum navoditi one, in so ostali instrumenti spremljaje zvonili: Bim, bom, bim, bom, glas zvana je pa nežno, tolažeče objemal akorde in solo.

Ko je pa godba zaigrala Sobčenkovo »Trojko«, pesem hrepeneja in ljubezni, ko v dvjem diru drvi trojka po zasneženi stapi, v nepreglednih zamestih, je prevzelo poslušalce nekaj, kakor da sami sede v trojki bistrokriži, z drago, ljubljeno, in drve v snežno noč. Dinamično, čisto, izrazito je zvenela pesem in bilo nam je poslušalcem, kakor da celo slišimo glasove: Hajda trojka, sneg pušstij, noč moroznaja krugom, svetljet mjesec serebristij, mifstija parocka dvjojom.

Mili šepčet uverenja, laskovo v glazaj gladijti, a ona polna smušenja — čto to jój sudbja sulitij.

Duševena razigranost se je polotila poslušalcev, ki so jo izražali v ploskanju. Koračnica gladijatorjev ali pohod gladijatorjev, pa je bila slikovitost borbe gladijatorjev, stopajočih v areno. Vsak instrument je imel svojo posebno nalogo, piščal in klarineti so žrgoleli, z vsa naglico nekaj pripovedovali, trombe udarjale v signal in vse skupaj se je izlivalo v morje harmonije, akordov, boja, pozivov, povelj...

Izvajanje vseh teh komadov, kakor sem že prej omenil, je bilo izvrstno. Godbeniki, sami delavci, so dokazali s tem, da se delavstvo vse močnejše udeležuje v vseh kulturnih panogah, zadnje čase pa posebno na polju glasbene kulture. Povsod po Sloveniji, kjer so podružnice »Svobode«, se vrše prosvetni večeri, koncertni festivali, kakor v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju, Ljubljani, na katerih nastopajo pevski zbori in delavske godbe iz raznih krajev.

Zato pozdravljani. Naj vas slišimo večkrat. Oznanjate vsem s svojimi instrumenti in glasbo življenje, mladost, ki ustvarja srečo in lepoto.

Samo še danes ob 4., 7. in 9. uri

RONALD COLMAN

v preplem ljubavnem filmu

Njegova senca

JUTRI VELESENZACIJA

»MUMIJA«

ZVOCNI KINO DVOR.

Najnižje cene Din 4.50 in 6.50

Ameriška mera zakonskega življenja.
— Kako dolgo si bila poročena?
— Dokler nisem odločila dveh klubov.

SAMO SE DANES IN JUTRI OB 4, 7.15 IN 9.15 RUMENA KNJIŽICA

V glavni vlogi Elissa Landi

To delo nam pokaže vse grozote in okrutnost, s katero je delovala policija carske Rusije.

Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

Danes nov žurnal!

TELEFON 21-24

ELITNI KINO MATICA

DNEVNE VESTI

— Kraljica botra desetemu otroku brezposelnega delavca. Brezposelnemu delavcu Dimitriju Lazareviču iz Skoplja je rodila žena pred 6 meseci desetega otroka. Zakonca sta imela že 4 sinove in 5 hčera, zdaj sta dobila pa še šestega hčerko. Za otroka je bila kraljica Marija, ki jo je zastopal polkovnik Stevan Radović.

— Zimski semester na ljubljanski univerzi. Zimski semester na ljubljanski univerzi bo trajal od 25. septembra leta 1934. do 15. februarja 1935. Za slušatelje, ki stopajo prijaviti na univerzo, bo vpisovanje od 23. septembra do 5. oktobra, za že vpisane pa od 25. septembra do 10. oktobra. Vpisnina, šolnina in taksa za bolniško blaginjo ostanejo neizpremenjene. Šolnina in taksa za bolniško blaginjo se plačujeta v gotovini pri vpisu. Naknadna inšpekcija se bo dovoljevala le na motivirane prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili. V poletnem semestru 1934 je bilo na naši univerzi 1700 slušateljev, in sicer 1698 rednih in ena izredna slušateljica. Filozofska fakulteta je imela 406 rednih in 2 izredna slušatelja (194 rednih in 1 izredno slušateljico), juridična 675 rednih slušateljev (45 rednih slušateljic), medicinska 126 rednih slušateljev (33 rednih slušateljic), tehniška 423 rednih slušateljev (14 rednih slušateljic) in teološka 169 rednih slušateljev.

Pri žledolnih težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgači, vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bluvanju učinita 1 do 2 čaši naravne »Franz Josefov« grenčice. Temeljito iztrebljenje prebavi. Mnenja bolnišniški izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefov« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Vprašanje razširjenja pokojninskega zavarovanja. V zvezi s stališčem socialno-pravnega oddelka novosadske trgovske zbornice, da se zaenkrat iz materialnih in gospodarskih razlogov odlogi vprašanje razširjenja pokojninskega zavarovanja na vso državo, je sklicala novosadska podružnica Društva bančnih zavarovalnih, trgovskih in industrijskih in združinskih uradnikov v soboto zvečer protestno zborovanje. Zborovalci so pozdravili ukrepe ministra za socialno politiko in narodno zdravje glede izvajanja pooblastila iz finančnega zakona leta 1934-35, zlasti pa ministrovo izjavo glede uvedbe obveznega pokojninskega zavarovanja privatnih nameštencev. Zborovalci so izrazili upanje, da bo pokojninsko zavarovanje kmalu razširjeno na vso državo. Obsojili so akcijo delodajalskih korporacij, zlasti novosadske trgovske zbornice, ker hoče preprečiti uresničitev važnega socialnega načrta. Razširjenje pokojninskega zavarovanja je v interesu in privatnih nameštencev in države in narodnega gospodarstva. Odločno so zborovalci nastopili proti vsem predlogom, ki bi šli za tem, da se vprašanje pokojninskega zavarovanja privatnih nameštencev odlogi dotlej, dokler ne bo mogoče uvesti zavarovanja za primer starosti, omejitosti in smrti po zakonu o zavarovanju delavcev. Zborovalci so pozvali vse privatne nameštencev v Jugoslavijo, naj stopijo v vrste Zveze bančnih zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov, da bodo lahko z združenimi močmi pripomogli k uresničitvi tega važnega načrta.

— Trasiranje nove jadranske proge. Predstavniki znanega podjetja Batignol so si ogledali kraje, kjer se trasira del jadranske proge, ki bo vodila preko nekaterih krajev Bosanske Krajine. Proga je trasirana že na razdalji 24 km. Proga naj bi bila dograjena letos, vsaj do onih krajev Bosanske Krajine, kjer trasiranje ne naleti na huje ovire.

DOBRA PRI ČELJU

je splošno znano zdravilišče za bolezni živcev, srca in ženskih bolezni. Od 1. septembra dalje stane celotno 20 Din dnevno zdravljenje z avtomobilno vožnjo vred od postaje Celje do zdravilišča in obratno 1200 Din odtodno 1380 Din.

— Velik prekoceanski parnik v Dubrovniku. V Dubrovniku je priplul večer z vožnje po Orientu prekoceanski parnik »Oceania« z 800 potniki, večinoma Italijani, Nemci, Francozi in Madžari. Potniki so se popoldne izkrcali ter si ogledali mesto in okolico. Ponoči je pa parnik odpeljal iz Dubrovnika.

— Velike svečanosti Nemcev v naši državi. V Toči v Bački so se pričele v soto velike svečanosti Nemcev v Jugoslaviji v proslavo 150 letnice ustanovitve te velike, lepo napredujoče naselbine. Proslava je združena z obširno razstavo in raznimi drugimi prireditvami.

— Svicarski turisti na Jadrano. V soboto jutraj so prišle v Split tri skupine svicarskih turistov in skupina Poljakov iz Varšave. V soboto zvečer je pa prišel iz Dubrovnika v Split 180 letovisčarjev, med njimi 20 visokoletežev iz Prage.

— Stedenje je temelj rodbinske sreče in države ter njiju gospodarske svobode in samostojnosti. Te prekrasne besede je napisal Nj. Vel. kralj Aleksander k lanski mednarodni dnevi štedenja 31. oktobra. Kako zelo so nam bile potrebne njegove besede, je razvidno tudi iz slike, ki bo razstavljena na razstavi Zveze jugoslovenskih hranilnic na letošnjem ljubljanskem velesejmu. Slika kaže, koliko prihrankov odpade v dinarjih na enega prebivalca glavnih evropskih držav, ako se upoštevajo vloge v vseh vrstah denarnih zavodov, t. j. v hranilnicah, delniških bankah ter združenih. In kaj vidimo? — Jugoslavija je skoraj na zadnjem mestu. Na enega prebivalca odpade komaj 800 Din.

Bratska Češkoslovaška ima baš desetkrat več, celih 8000 Din. Svica pa celo 25krat več, namreč 20.000 dinarjev! Te številke nam jasno kažejo, kako nam še manjka domačega kapitala, kajti le domači prihranki nam bodo omogočili, da bomo na gospodarskem polju neodvisni od tujine. Jugoslavija ne sme zaostajati za drugimi evropskimi državami na gospodarskem polju — le od nas samih je odvisno, ali si bomo stvorili domači kapital in s tem lepšo bodočnost! Vsi na delo za napredek našega gospodarstva in naše države!

— Kam pridejo hitlerjevci? Glavni odbor Rdečega križa pošlje v Varaždin 20 poslancev, da pregledajo taborišče avstrijskih emigrantov in se prepričajo kakšno hrano imajo. Na sestanku z varaždinskimi oblastmi bo padla odločitev, kam pridejo hitlerjevci, nameščeni v šolskem poslopu. V Varaždinu je sedaj 925 hitlerjevcev.

Kaj bo 31. VIII. 1934?

— Posebne znamke Rdečega križa. Proletno ministrstvo je na podlagi zakona o društvu Rdečega križa odredilo, da se morajo v času od 16. septembra do vključno 22. septembra lepliti na vsa navadna in priporočena pisma, dopisnice, razglednice, navadne in vrednostne pakete ter na brzojavke v tuzemskem prometu obvezno posebne znamke »Rdečega križa« po 50 par. Ta taksa se plača pri predaji pošiljke sprejemni pošti poleg redne pristojbine. Ravno tako se plača ta taksa tudi od kupljenih poštinskih kart v avtomobilskem poštne prometu. Za ostale pošte pošiljke, kakor tudi za one pošiljke, ki so po zakonu poštne proste, se ta taksa ne plača. Za pošiljke v inozemstvo plačilo takse ni obvezno.

— Umetnostna razstava »Slovenska pokrajina«. Umetnostne razstave na ljubljanskem velesejmu so že tradicionalne. V nizu razstav, kakor so bile »Ženski portreti«, »Slovenske Matode« itd. bodo na letošnjem jesenskem velesejmu od 1. do 10. septembra v Ljubljani naši likovni umetniki prikazali »Slovensko pokrajino«. Razstava bo zelo peštra in bo nudila vsakemu obiskovalcu svoje, saj bodo zastopali skoraj vsi pomembni slovenski likovni umetniki in vse smeri in panoge. Trg barvnih reprodukcij je preplaval naša stanovanja. Očistimo naše domove te navlake in si nabavimo originalno sliko, ki predstavlja motive naše prekrasne ožje domovine. Original je dragocen, ker je umetnina, reprodukcija pa naj ne kazi naših slovenskih stanovanj! Resnična umetnost je večna; umetnost zna ceniti le kulturni narod. — Kakor vsako leto, je tudi letos razpisano ljudsko glasovanje za najlepšo sliko. Avtorji — umetniki najboljših slik prejmejo nagrade. Razstavo aranžira akad. slikar prof. Olaf Globočnik.

Kaj bo 31. VIII. 1934?

— Gibanje planincev v obsejnem pasu. Pogranična komanda je pojanila, da morajo imeti planinci v obsejnem pasu potrošeno blansko izkaznico SPD od pristojne policijske oblasti. Radi neoviranega posela planin v obsejnem pasu prosi SPD, da člani vpoštevajo predpise pogranične komande.

— Zanimivo predavanje v radiu. Opozorjamo na današnje predavanje g. dr. Murka v radiu »Zakaj prireja Zveza jugoslovenskih hranilnic razstavo na velesejmu?« Začetek predavanja ob 19.

— 50% popust na železnice je dovoljen vsem posetnikom jesenskega velesejma v Ljubljani, ki bo od 1. — 10. septembra. Za polovično vožnjo zahtevajte na postaji blagajni železniško izkaznico, ki stane Din 5.-.

— Izložbene cigarete »Vardar« in »Drina« pridejo v promet ob letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 1. do 10. septembra. Cigarete bodo na razpolago v sejmški trafiki na sejmšini.

— Delo dobe. Borza dela v Ljubljani sprejme za takoj 2 potnika, poštarja, mizarja in zagorja gaterista.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in deževno. Več včeraj je v naši in saviški banovini deževno vreme. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Beogradu 35, v Skoplju 34, v Splitu 33, v Zagrebu 26, v Ljubljani 23, v Mariboru 22. Na jugu imajo torej pasje dni, nas pa skoraj že zebe in na ulonih bomo kmalu, če ne bo nehalo liti. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755.6, temperatura je znašala 17.8 — Prijatelje zapustila dve menici na 38.000 Din. V Zagrebu si je te dni končala življenje Ana Cvikel. Sprva policija ni mogla dognati vzroka njene smrti, končno je pa prišel samomorilnik prijatelj Mato Francuša povedati, da je šla Cvikelova v smrt zaradi njega. Zapustila mu je dve menici na 38.000 Din, pa tudi nekaj nepremičnin.

Pozor!! 31. VIII. 1934

— Avtobus povozil kmeta. V soboto popoldne se je pripetila na cesti Obrenovac-Valjevo težka prometna nesreča. Avtobus je povozil ugodnega kmeta iz vasi Drena Bogosava Filimonovića. Mož je skočil pred svoje vole, ki so se ustrašili avtobusa, pa se je avtobus podrl in šel čezenj, tako da je obtežal na cesti mrtve.

— Z noži so ga oklali. Podpreglednika finančne kontrole Antona Kovačiča v Račevah pri Zidanem mostu so včeraj ponoči napadli kmetijski fantje in ga pošteno oklali z noži. Težko poškodovanega Kovačiča so prepeljali v ljubljansko bolnico, napadalec pa zasleduje orožništvo.

— Truplo brez glave ob progi. Ob progi Koprivnica-Kloster so našli v petek zvečer moško truplo brez glave. Gre za 22-letnega Mirka Cizmešinkovića iz vasi Virje blizu Koprivnice. Kaj ga je pogolalo v smrt, še ni znano.

— Samomor 70 letne starke. V Virovitičici si je v petek jutraj končala življenje 70 letna Vekoslava Kolesarić. Napila se je octove kisline in prepeljala so jo v bolnico, kjer je pa kmalu v silnih mukah izdihnila.

Iz Ljubljane

— Čiščenje tivolskega ribnika. Ribnik čiščijo že delj časa. Na dnu se je nabralo debelo blata, približno 20—50 cm. Nekaj so ga zvozili s stavbno železnico na mestni vrt, zadnje čase pa ga odlagajo na koncu ribnika ob železnici, s čimer bodo ribnik mač skrajšali in naredili močnejši nasip, da ne bo več voda pronicala ob bregovih. Doslej so očistili približno tri četrtine površine ribniškega dna.

— Vsem ljubljanskim pevskim zborom včlanjenim v Hubadovi župi JPS. Vabim vas, da se golovo in obvezno udeležite zelo važnega pevskega sestanka in pogovora v sredo 29. tm. ob 20. uri in sicer ženski zbori v Hubadovi dvorani Glasbene Matice, moški zbori pa v telovadnici drž. realke nasproti Glasbene Matice. Pričakujemo, da se boste mojemu povabilu vse in vsi solidarno odzvali. Z iskrenim pevskim pozdravom. Zorko Prelovec, pevovodja Hubadove župe JPS.

— Mestna poštinska kolonija v Poljanah se vrne dne 28. t. m. ob 17. uri pop. z avtobusom v Ljubljano. Starši naj pričakujejo svoje otroke ob navedeni uri pred Mestnim domom.

— Mestna kolonija v Mednem se vrne v Ljubljano ta torek, 28. t. m. z vlakom ob 16. uri. Starši naj pridejo po otroke na glavni, Šiškarji pa na gorenjski kolodvor.

KATJA DELAKOVA
ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO
IN UMETNIŠKI PLES.
DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.
VPIS DNEVNO OD 10-14

Iz Maribora

— Solstvo. Vpisovanje na trgovski akademiji v Mariboru se bo vršilo 1. 2. in 3. septembra od 8. do 12. ure. Pogoji za sprejem v prvi razred je mala matura meščanske šole in starost ne sme biti večja od 17 let. Pri vpisu je treba predložiti zadnje šolsko spričevalo, krstni list in pa potrdilo o višini davkov. Učenci višjih razredov naj prinesejo samo srednješolsko spričevalo in davčno potrdilo. Pri vpisu je treba izpolniti prijavo, kolikovo s 50 Din, in plačati 20 Din za zdravstveni fond in dijaško knjižico. Šolnina je ista kot na višjih srednjih šolah. Popravni izpiti se bodo vršili 30. in 31. avgusta od 8. ure dalje. Redni pouk se bo pričel 5. septembra. Na državni deški meščanski šoli v Mariboru pa bo vpisovanje od 1. do 3. septembra od 8. do 12. ure. Popravni izpiti se bodo vršili 29. in 30. avgusta.

— Iz brezposelnosti koval denar. V soboto popoldne je stopil pred sodnika malega kazenskega senata prileten brezposeln tvariški delavec France Lorber iz Maribora. Je to zakrknjen delavski pijanec in stalni gost tukašnjih zaporov, saj je bil že 22-krat kaznovan. Obtoženec je izbral brezposelnost in se izdal za inženjerja, pa zopet za nadstojnika in talskega mojstra mariborskih tekstilnih tovarn. Ložiral je v raznih zakotnih gostilnah, kjer je »modroval«. Vabil je namreč brezposelne, češ, da jim bo preskrbel dobre službe v tovarnah. Seveda so mu lahkoverni Tomaži morali nagrade vnaprej plačevati in je na ta način oskubil preko 400 brezposelnih. Samo obtožnica mu očitno 200 dokazanih sleparij. Lažni inženjer je namreč svojim žrtvam napisal listke, s katerimi da bodo sprejeti v službo. Obtoženec je vse goljufije priznal, da jih je storil v pijanosti in zato ni vedel, kaj dela. Sodišče ga je obsodilo na 2 leti robnje, na izgubo častnih državljanov pravic za 2 leti. Po prestani kazni bo nepopoljšljivec oddan v prisilno delavnico.

— Izvošček podri koleškarko. Slavka Krajčeva iz Ruš se je v soboto vozila s svojim možem na kolesu z Glavnega trga proti Stolni ulici. Na vogalu Stolne ulice je v naglem tempu privozil izvošček Anton D. in zavozil v koleškarko, ki jo podrl na tla. Pri padcu si je ranila desno nogo nad kolonom, zlomil pa se je tudi blatnik zadnjega kolesa. Izvošček je bil zaradi nepravilne vožnje prijavljen policiji.

— Težka poškodba s sekro. Ko je 14-letni Edo Kober v soboto zvečer sekal drva, si je s sekiro presekal desno nogo tako močno, da je nevarnost izkrvavitve. Težko poškodovan deček je bil prepeljan v bolnico.

Iz Novega mesta

— Nesreča na Ljubljanski cesti. V soboto popoldne se je primerila stavbniku g. Avgusta Okrogliču huda nesreča. Od Ferliča sem je prijel na Ljubljanski cesti. Pred poslopijem podružnice Kmetijske zadruge sta se v istem času srečala velik Gmrov voz in pa zapravilček, ki ga je vozil Gliha iz Žužemberka. Ker se motokolist ni imel kam umakniti, je zavozil na ozki in po obeh vozih zasedeni cesti čisto na levo. V istem hipu pa je tudi voznik z zapravilčkom okrenil na desno. Motokolist je prišel pod konja, ki se je vzel na zadnji nogi ako, da je vozač z motorjem odlekel pod »štango« še bolj na levo in padel. Pri karambolu je bil poškodovan konj na obeh prednjih nogah, g. Okroglič pa na desni nogi. Mimoidoč so poškodovanega stavbnika položili v prikolico in ga odpeljali v stanovanje na Seidlovi cesti, kamor je prišel tudi zdravnik.

— V soboto zvečer so se vrnili taborniki, ki so taborniki na Malčevem krku. Taborjenje je trajalo 3 tedne. Taborniki so se veselili in zadovoljni vrnili domov in ob razbudo skienili, da se drugo leto zopet snidejo pod velikim šotorom g. Ivanetiča.

Skrivnost čarodejne šibice

Zanimivi poskusi nemškega univerzitetnega profesorja dr. Johana Walterja

Čarodejna šibica ali bajanica (nemško Wünschelrute) je palica v obliki vilice, s katero iščejo vode in rudnine. To iskanje je umetnost, na katero so v stoletjih skoro že pozabili, v zadnjih desetletjih pa postaja zopet gospodarsko, medicinsko, in celo psihološko važno vprašanje. Dejstvo je, da se s tako šibico pokazati, kje je podtalna voda ali rudnina.

Ta način iskanja vodnih virov in zemeljskih zakladov je izredno star in je prišel v Evropo z vzhoda, kjer je doma umetno namakanje tal in odkoder smo dobili skoro vse vrste žita, ki še danes raste kot divje trave po Prednji Aziji. Spominimo se tudi Mozesa, o katerem pravi sv. pismo, da je udaril s palico ob skalo, da je pritekla iz nje voda; v resnici pa nam dobesečni prevod pokaže, da se je nagnila palica k skali.

Čarodejna šibica je bila v porabi za iskanje rudninskih ležišč zlasti v srednjem veku, kar nam pričajo številni lesorezi iz te dobe. Takrat so ta ležišča šele odkrivali. Ko so jih našli in začeli izkoriščati, niso več potrebovali bajanice. Vendar ljudstvo ni pozabilo nanjo. Vedno je bilo živo prepričanje, da bajanica reagira na kemične spremembe pod zemljo.

Gospodarsko življenje po svetovni vojni je zahtevalo, da so se začeli izkoriščati stari rudniki in iskati novi. Zopet se je pojavil poleg geologa in tehnika šibčar, ki je imel čisto večjo »srečo«, kakor znanost in tehnika.

Znanstveniki so večinoma odklanjali resnost takega iskanja rudnin in vode. Toda polagoma se je ustanovilo društvo za raziskovanje tega problema, ki je priredilo že več razstav in zborovanj in izdalo par obsežnih znanstvenih del o tem vprašanju. Od leta 1931. pa izhaja v Monakovem revija, ki je posvečena samo čarodejni šibici.

Zanimivi so izsledki nemškega univerzitetnega profesorja ki mu je dolgo iskanje rudnin in vode z bajanico bila bajka, dokler ga niso iznenadili presenetljivi uspehi šibčarjev. Mož je resen znanstvenik, trikratni doktor. Da se ne bi varal, ni vzel za svoje zanimive poizkuse poklicnega šibčarja, temveč je poiskal med svojimi slušatelji nekatere, ki so bili dobri mediji za to iskanje. To je bil znanstvenik Johann Walther.

Kako se vede šibčar, kadar išče rudnino ali podtalno vodo? Mož ima v rokah leseno ali kovinsko vilčasto palico. Dočim počasi stopa naprej, se mu šibica naenkrat, brez zunanje povoda, dvigne ali nagne in se po par korakih zopet umiri. Mnogi šibčarji mislijo, da je v sami bajanici čarodejna sila. Prirodoslovci, ki se pečajo z raziskovanjem tega vprašanja, opazujejo običajno večje število šibčarjev. To primerjajo raziskovanjem študijarj polnomoma znanstvenov. Društvo za raziskovanje vprašanja bajanice dela take poizkuse navadno v kopališčih, ki imajo značilne geološke posebnosti. Pri tem se odkrije in razkrinka mnogo lažnih šibčarjev, ki hočejo samo goljufati. Danes je znanstveno dogmno, da se iz raznovrstnega odklona čarodejne šibice ne more sklepati na vrsto rudnine.

Čarodejna šibica ima lahko različne oblike. Večinoma uporabljajo šibčarji sveže odrezane veje v obliki vilice. Drugi uporabljajo kar ravno leseno palico, ki jo drže na obeh koncih in ki se potem v rokah zavrti kadar stopi šibčar na mesto, kjer je kovina ali voda. Nekateri tipajo kakor slepci s palico po tleh; so celo taki, ki sploh ne uporabljajo palice, temveč jim roka sama pokaže zaželeno mesto. Prsti se jim skrijejo ali pa jim postane dlan roke naenkrat vlažna. Mnogo se uporabljajo tudi kovinske šibice v obliki pentilastoz zavite žice iz železa ali bakra. Zlasti pri kovinskih palicah je mogoče opazovati, kako močan je odklon palice na določenem mestu. Palica se tako močno odkloni in udari v šibčarja, da mu razbije vse gumbce na plašču. Nekateri uporabljajo pri poizkusih nihala; na svileni niti imajo obešeno kovinsko utež, ki začne na najdišču nihati ali celo krožiti. Pravijo, da je mogoče iz števila nihajev sklepati na globino, kjer je kovina ali voda. Dokazano pa je, da se da pokazati s šibico, na kateri je pritrjena mala zastava, smer, v katero teče podtalna voda.

Kakor že rečeno, se profesor Walther ni zanesel na poklicne šibčarje. Njegov slušatelj niso bili pri poizkusih niti poklicno niti gospodarsko zainteresirani. Najprej je z njimi napravil poizkuse na krajih, kjer je že prej poklicni šibčar odkril kovino ali vodo. Vsi, ki so se pokazali, da so dobri mediji so doživeli na omih mestih prav to, kar poklicni šibčarji. Večina slušateljev do prvega poizkusa niti ni videla čarodejne šibice. Profesor Walther izključuje tudi možnost svojega sugestivnega vpliva na slušatelje. Res je, da se je pod vplivom njegove sugestije nekaterim slušateljem palica nagnila na mestih, kjer je profesor vedel, da je kovina. Toda to se niti ne da primerjati z velikim odklonom šibice resnično občutljivega šibčarja. Slušatelj je bilo res samo do znanstvene resnice.

V par letih je profesor Walther preizkusil nad 50 oseb, moških in žensk, starih in mladih, z vseh strani sveta. Med slušatelji so bili poleg Nemcev tudi Avstrijci, Jugoslovenci, Turki in drugi. Dognal je tudi, da ni vsak človek občutljiv za bajanice. Pravi odklon šibice se izvrši podzvestno, ta sposobnost pa ne more biti splošna za vse ljudi. Ločimo lahko neobčutljive, občutljive in preobčutljive ljudi. Profesor Walther je sam popolnoma neobčutljiv. Preobčutljivi ljudje čutijo še nekaj časa za tem, ko so prekorčili najdišče, v rokah in nogah reakcije v obliki hude razdraženosti. Nekateri celo niso več hoteli k poizkusom, ker so postali nespособni za drugo delo in so bili brez spanja. V obče se je pokazalo, da je bilo med slušatelji 10 do 15 odstotkov takih, ki so bili občutljivi za šibico. Občutljivost je pri moških in ženskah enaka.

Pri vsem tem ne gre za kake čudežne lastnosti šibice ali nihala, temveč za vzdraženost, ki se pojavi v človeku. Ta vzdraženost pa ni nikaka nevroza, temveč posebna občutljivost, ki se pokaže na nekaterih krajih. Najdišče je nujna reakcija telesa za duševnost in mišične kontrakcije človeka, ki tam stoji. Vpliv tal na človeka imenuje Walther geopatijo (talna bo-

lezen). Pri izkušenem šibčarju se pokaže vpliv tal na šibico največ samo na šibico, ker se vsa njegova volja koncentrirala na šibico. Zanimivo pa je opazovati začudenje. Ko pridejo do najdišča, navadno zarde, nekateri so vsi potni, drugi zopet bledi. V očeh se jim pojavita strah in začudenost. Nekateri odpro usta, drugi stisnejo zobe. Često se pojavijo bolečine v želodcu, mnogi morajo celo bljuvati. Utripanje srca doseže 120 udarcev. Nekateri čutijo bolečine v kržu. Eden izmed slušateljev je tako močno obšel, da si je moral zdraviti križ v toplicah. Običajno postanejo noge mrzle, najbolj pa se čuti zagonetni vpliv v rokah, ki postanejo vroče ali mrzle. Prsti se sami od sebe razširijo in se s tako silo oklenejo šibice, da je ne morejo izpustiti, dokler so na najdišču. Često začno roke celo krvaveti. Roka torej najbolj občuti geopatijo vzdraženost.

Nekateri šibčarji občutijo pri svojem delu tako ugodje, da komaj čakajo, da smejo zopet opravljati ta posel, drugi pa čutijo hude bolečine, živčno izčrpanost in nespečnost. Pri poizkusih je sodeloval tudi zdravnik, ki je preiskal slušatelje pred poklusu in po njem ter jim ugotovil krvni pritisk, puls, znojenje, zardelost in druge znake. Pri vseh je ugotovil živčno vzdraženost. Krvni pritisk je čisto narasel od 20 na 30 mm. Med slušatelji so bili večinoma popolnoma zdravi ljudje, ki so bili tudi po svojem značaju zelo močni. Profesor Walther je v par letih tako preiskal vse ozemlje okrog Halle ob Saali. Vsa najdišča je vnesel na zemljevid in ga primerjal kritično z geološko karto ozemlja. Oboje se je ujemale.

Občutljivost šibčarja moremo primerjati z občutljivostjo človeka sploh. Pri koncertu bo na pr. muzikalno povprečno občutljiv človek slisal harmonično sozvočje vsega orkestra; muzikalno občutljivi glasbenik in kritik bosta lahko pazila na posamezne instrumente. In vendar sedita oba v isti dvorani in poslušata isti koncert. Tako razločuje tudi šibčar vplive, ki mu prihajajo od tal. Ne pazi na vlažnost, vonj barvo in temperaturo tal; čaka samo na poseben vpliv tal, ki ga je mogoče samo njemu zaznati. Pri tem pa sta šibica in nihalo kakor kazalec na uri samo pomožni sredstvi, da pokažeta vzdraženost šibčarja. Roka premika palico avtomatično, brez sodelovanja volje. Tega pojava si ne moremo razlagati samo mehanično kot vpliva tal na paliko.

Resnica je, da je šibčar občutljiv samo za nekatere snovi; nekateri so specialisti za podtalno vodo, drugi za sloje soli, tretji za ležišča olja itd. Že v starem veku so mislili, da je mogoče razlikovati in odkrivati s čarodejno šibico kemično različne snovi. Znano je, da so med svetovno vojno nemški častniki odkrivali zakopane zaloge smolnika, ki so jih zapustili Rusi. Izkušeni šibčarji ločijo mineralno od navadne vode.

Ko so gradili Nemci v južni Afriki po farmah in ob cestah vodnjake, so zaman pokušali priti do vode. Zato so poklicali na pomoč šibčarja Usarija, ki ga je vodila pri iskanju samo njegova bajanica. Na 241 mestu je našel vodo, na 199 mestih pa je bilo mogoče postaviti vodnjak.

V večini primerov je naloga šibčarja, najti na ozemlju točko, kjer naj se izkoplj vodnjak. Šibčar prekorči v vseh smereh ozemlje in medsebojno primerja mesta, ki z različno jakostjo detujejo na njegov živčni sistem. Včasih mora doiti celo linijo podtalne vodne žile. Ob deževnih dneh se je pokazalo, da so se žile razširile in podaljšale za kakih 40 m, ker je bilo mogoče opaziti tudi z bajanico. Šibčarji so v marsičem pojasnili, kakšna je slika podtalne vode. Zanimivo bi bilo z bajanico raziskati naš Kras.

Nekatere vrste rastlin in živali na določenem kraju bolje uspevajo, kakor na drugem. Tu niso važne samo fizikalne in kemične lastnosti atmosfere, ki obdaja kraj obdaja zemljo (vpliv sonca, dežja, vetera, svetlobnih žarkov). Prav tako važni so vplivi, ki prihajajo iz notranosti zemlje. Poleg težnosti moramo upoštevati magnetne pojave, toplotne žarke, svetlobne žarke, ki jih more vsak opazovati ob izbruhu vulkana. Zelo važni so tudi radioaktivni vplivi, ki se pojavijo pri razpadanju uranovih mineralov. Radijev žarki prodirajo skozi površino zemlje in jih izkoriščajo v kopališčih. Ti podzemni žarki nekaterim koristijo, drugim pa močno škodujejo.

Podoben pojav mora biti tudi občutljivost šibčarja, ki je torej biološka značaja. Z. Goethe je vedel, da ta pojav ni fizikalno mehaničen, še manj pa okultnega značaja, saj pravi: Bajanica ne pokaže sama, kje so zakladi; samo v čuteči roki se giblje magični krog.

Iz Trbovelj

— Tečaj o kopunjenju. Četrty tečaj o kopunjenju se bo vršil na željo gospodin v torek, dne 28. t. m. ob 14. uri na dvoršču gostilne Volker. Tečaj vodi tudi tokrat veterinar g. Rajko Dev, ki opozarja, da je to poslednji tečaj v letošnjem letu. Gospodine se ponovno opozorjajo, da prinesejo petelinčke k kopunjenju nenakrmljene, t. j. da morajo biti vsaj 24 ur pred tečajem odnošno kopunjenjem brez hrane in vode.

— Tržni dan. V soboto je bilo na tukašnjem živilskem trgu precej mrtvo. Kmetice so sicer prinesle precej vsakovrstnih dobrot, ni pa bilo gospodin, ki bi jih kupovale, ker smo že ob koncu meseca. Čeno so se znatno spremenile, zlasti cene sadij so se znižale, pa tudi jajca so se pomešile od srede, tako da so jih kmetice ponujale po 18 za 10 Din. Nekli posestnik je pripeljal na tukašnji trg z Gorenjskega sir, katerega

Ponson du Terrail: 106 Lepa židovka

Roman.

— Kaj bi rada ta čarovnica od mene? — je vzkliknil markiz.

— No, no, — se je zarežala ciganka. — Kaj me ne poznate, markiz, saj sva vendar znana.

— Že mogoče, toda zaenkrat vas ne poznam.

— Sem Merotte, beračica. Oba častnika davi sta bila boljša sabljača od vas, posebno starejši, ki je vam samo prizanašal...

— Hm, hm, — je skomignil markiz z rameni.

— Ali pa ni izbral svoje premoči, a če bi jo bil, dragi markiz, bi bili že mrtvi, da ni bilo mene.

— Da, da ni bilo mene. Če bi ne bila stopila iz grmovja in obrnila nase pozornosti vaših nasprotnikov, bi vam bila predla trda.

Markiz je postal pozoren in opazil je, da je morala biti starka v mladih letih prava lepota.

— To, kar mi tu pripovedujete, mora imeti svoj namen.

— Takoj vam povem, kakšen je ta namen.

— Še prej vas pa moram opozoriti, da iz te moke ne bo kruha, če gre za denar.

— Za denar! — je ponovila stara Merotte zaničljivo. — Saj vam ga hočem še sama ponuditi.

— Oh!

— Ne smete se. Nekaj drugega bi rada.

— Kaj pa? — je vprašal markiz, ki mu je postajalo tesno pri srcu.

— Prišla sem ponuditi vam pogodbo, — je odgovorila stara Merotte.

Markiz ni mogel zadržati smeha.

— Smejete se, gospod? — je nadaljevala starka, — jutri se boste smejali že mnogo manj, ko bo vse mesto zvedelo, kako ste danes v dvoboju zmagali samo z mojo pomočjo.

— Lažeš, baba grda! — je zakričal markiz. — Takoj se mi poberi izpred oči.

— Poznam pa tudi rodino Le Couarecovo iz Rennes.

Markiz je naenkrat prebledel, potem se je pa nasmehnil, rekoč:

— No, govorite, poslušajte mi torej svoj načrt, zlasti mi pa povejte, kaj mi predlagate.

— Zaveznitvo. Rada bi se nekemu osvetila in vi mi boste pomagali.

— Kako?

— Če mi bo kdo napoti, — je nadaljevala s strupenim glasom, — ga izločite na pošten dvoboj, kakršen je bil davi...

— Toda...

— Počakajte, saj še nisem povedala vsega. Če mi bo napoti ženska, jo zapelujte ali ugrabite.

— To, kar mi predlagate, je vendar podlost. Vi ste podla ženska!

— O, gospod markiz, — je odgovorila Merotte, — ta žalitev se sliši iz vaših ust kaj čudno.

— Kaj hočete reči s tem? — je vprašal markiz ponosno.

— Kaj res še niste opazili, da ste mnogo podležiji in zahrbtnjejši od mene? Kaj pa počenjate vi po cele dneve? Išete prepričav s poštenimi ljudmi, ki vam niso še nikoli storili nič zalega, potem jih pa brez najmanjšega povoda ubijate. In pri tem niti ne morete trditi, da bi vam delali kakršnekoli ovire. In v takih razmerah si drznete trditi, da sem podla? Tudi jaz bi sicer zelo rada videla umirati pred seboj ljudi, toda to bi bili moji sovražniki, ki so me spravili na beraško palico. Mene žene mržnja in želja po osveti, jaz sem žrtev strasti. Res sem hijena, vendar pa samo ženska, dočim ste vi čisto navaden tiger.

— Prav je, da mi odpirate oči. Nikogar več ne bom izvajal na dvoboju.

— Še boste imeli dvoboje, markiz,

in to vam pravim jaz, kajti v hipu, ko bi se vas ne bali več, bi vam mošnje vaših prijateljev ne bile več odprte.

Markiz je prestrašeno pogledal čarovnico. Povedala je vse in bilo je, kakor da zna čitati v srcu mladega pustolovca.

— Od kod veste to?

— To ni važno, — je odgovorila starka. — Čeprav so vam prijatelji naklonjeni, vem dobro, da potrebujete ta hip 300 cekinov. Lahko vam preskrbim ta denar, toda samo pod pogojem, da podpišete pogodbo.

Markiz je nekaj časa molkal, potem je pa odgovoril neodločno:

— Najprej določite pogoje.

— Saj sem vam jih že povedala. Od danes bom jaz označevala vaše nasprotnike.

— Velja.

— Dalje zahtevam, da se ne spuščate v nevarnost dvoboja z drugimi.

— Kaj pa, če bi me kdo razžalil?

— V takem primeru se boste morali najprej posvetovati z menoj. Sicer ste pa pravkar izrekli sijajno misel. Poskrbeti morate, da se razširi po vsem mestu glas, da ste opustili svoje pustolovščine in da sta bila vaša današnja dvoboja zadnja.

— Zakaj pa?

— To boste takoj zvedeli. Samo tako se vam namreč odpro vrata bordeauxskih salonov. Enega vam zlasti priporočam, in sicer salon Genouilhacovih.

— Ne poznam ga.

— Se boste pa seznanili z njimi in z njihovo hčerko Filipino, dražestnim dekletom, krasnim kakor roža, in nedolžnim, kakor lilija. Potruditi se boste morali, da se to dekle v vas zaljubi.

— Soril bom vse, kar se bo da, — je odgovoril markiz malomarno.

— Svara je 16 let in mož vaš starosti in postave lahko vedno doseže, da se šestnajstletno dekle zaljubi vanj.

— No, in kaj bo potem, ko me bo ljubila?

— Ko vas bo ljubila, mi to poveste, ker se bova videla vsako soboto. Ste zadovoljni?

— Še trenutek. Saj še nisem imel prilike povedati, kaj mišlim. Zda sem jaz na vrsti. Treba je točno opredeliti pogoje.

— Kakšen položaj? — ga je vprašala Merotte.

— Položaj, v kakršnem sva zdaj. Ma jo prej ste me obdoličili podlost. Toda opozoriti vas moram, da ni res, da bi bil med dvobojem vedel za vašo navzočnost. Izbrali ste si me za žrtev in za orodje. Nastavljali ste mi mrežo v nadi, da obvisim v nji.

— Saj tudi ste, dragi markiz. Zda vsaj vidite, da imam le eno dobro lastnost in ta je, da sem iskrena.

— Menda hočete reči nesramna.

— Ah, zaradi ene besede se ne bova prepirala.

— Kaj pa, če ne pristanem na pogodbo, ki mi jo ponujate? — je vprašal markiz.

— V tem primeru odidem in izpolnim svojo prejšnjo grožnjo.

— Pa naj bo. Toda prepričan sem, da vam ne bo nihče verjel. Laž ne more tako lahko najti trdnih tal pod seboj, kakor mislite.

— Morda, zato bodo pa ljudje temraje verjeli to, kar se je zgodilo z rodino Couarecovo.

Markiz se je pri teh besedah nervozno zdrznil in pozvonil.

— Vstopil je sluga.

— Cadete, — je dejal, — stopite k našemu sosedu vicomtu po nekaj steklenic vina. Samo pazite, da bo vino staro. Danes imam gosta na večerji.

— Koga pa? — je vprašala Merotte, ko je bil sluga odšel.

— Vas, lepa dama, če mi hočete izkazati to čast, — je odgovoril de Matthalin.

— Kaj se mi rogate?

— Tisti hip so se zaprla spodaj vežna vrata za slugo in markiz je hitro vstal.

Ljubavna tragedija v Londonu

Skupen samomor zaljublencev iz londonskega milijonarskega okraja

Londonski milijonarski okraj Mayfair — deželica westminsterskega vojvode — je zadnje dni pod vtisom samomora Johna Dawsona, člana bogate trgovske rodbine iz City, in njegove lepe ljubice Ane Walsinghamove. Okoliščine njune tragedije so napravile iz vsakdanje drame eno najzanimivejših tragedij visoke londonske družbe. 36-letnega Johna Dawsona so našli včeraj teden mrtvega s prestreljenim srcem ob cesti blizu Dorkinga v Surrey. Policija je ugotovila, da je bil Dawson na weekendu s svojo ljubico Ano Walsinghamovo. Policija je začela iskati dekleta, ki se je odpeljalo v Dawsonovo avtomobilu neznano kam. — Kmalu so jo našli mrtvo v londonskem boarding-housu na Charlwood Streetu. Zastrupila se je ponoči s plinom.

V sobi je zapustila več pisem, ki v njih pojasnjuje svojo in smrt svojega ljubčka. John Dawson, bivši mornariški častnik v angleški armadi, je bil sin premožnega londonskega trgovca. Po očetu bi bil podedoval v našem denarju nad 20 milijonov. Zadnje čase je pa živel v težkem gnetnem položaju, tako da ni mogel poravnati dolga v znesku 10.000 Din. Vse kaže, da je tudi denarna stiska pripomogla, da sta zaljubljenca v smrt Walsinghamova po smrti svojega ljubčka ni imela takoj dovolj poguma, da bi si končala življenje, a vezala jo je svečana obljuba. Dva dni je blodila okrog v samomirnem melanholičnem razpoloženju, predno se je odločila za samomor. Poslovila pisma so najlepši dokaz, kako vroče je ljubila Dawsona.

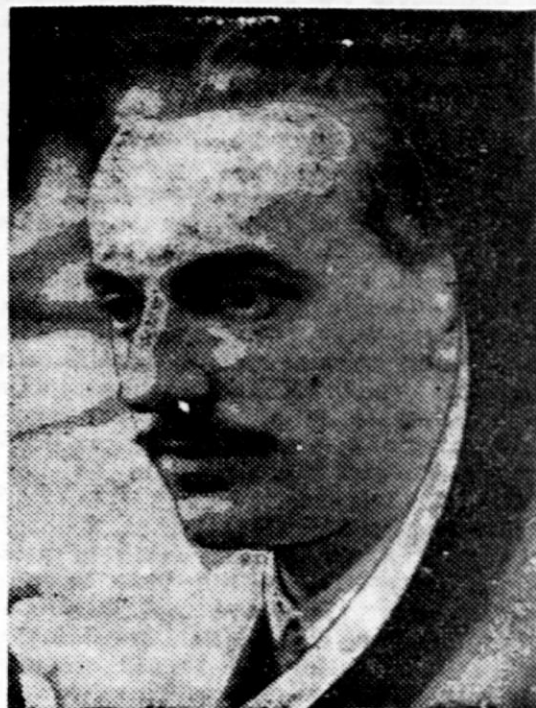
Walsinghamova si je najela po Dawsonovi smrti sobo v Londonu in najemrino je plačala v naprej. Okrasila je

sobo z rdečimi rožami in tako se je pripravila na smrt. Policija je našla v petih pisemih ganljivo utemeljitev tragedije. V enem pismu pravi Walsinghamova: »Kogar v življenju ni vezala ljubezen do mrtvega, ne ve, kako strašno je to. Dokaz najine ljubezni je pristan na moji roki. Prosim, da mi ga ne snamete s prsta. Dal mi ga je Peter iz ljubezni. To je cenjen izdelek Woolworthovih«. Policijska komisija je ugotovila, da se nanaša ta opazka na prstan z navadnim brušenim steklom, vdelanim v navadno kovino. V londonskih trgovskih domovih Woolworth prodajajo take prstane po 5 Din. Samomorilka je imela pri sebi samo nekaj drobca.

Zadnje dni sta preživela zaljubljenca v težkih skrbih. Prijatelji so Dawsonu prigovarjali, naj zapusti svojo ljubico, ki se je bila pred tremi leti omožila z državnim uradnikom Aleksandrom Hymanom. Hymanovi starši, lastniki velikega frizerskega zavoda v Portladu, niso vedeli, da se je sin drugič poročil, ker je bil že od leta 1923 poročen z igralko Tino Millerjevo. Prijatelji so Dawsona izzvali na boksarski spopad na ulici v Mayfairu in bil je premagan. Čudno pa je, da si ni mogel pomagati iz denarne stiske, saj je šlo samo za nekaj tisočakov, a mož je bil kot rečeno od doma zelo bogat. O njem je bilo znano, da je sicer razmetaval denar po elegantnih zabaviščih s polnimi rokami. Walsinghamova je bila hči bogatega inženjerja in dobila je za doto težke tisočake. Angleški listi so porabili romantično sožitje obeh samomorilcev za obširne komentarje o razkroju dela mavfairske družbe.

Cosyns pripoveduje

Stratosferna letalca Cosyns in van der Elst sta povedala po povratku v Belgijo še neke podrobnosti o svojem poletu. Zdi se, da je na oba najbolj vplival mraz v visokih zračnih plasteh. Posebno neprijetno jima je bilo tudi to, da se ves čas v gondoli skoraj nista mogla ganiti, pa tudi časa nista imela, da bi kaj zavžila. V zračnih višavah sta bila 14 ur in ves čas sta posvetila izključno znanstvenemu delu. Zemljo so večinoma zastirali oblaki tako, da je skoraj sploh nista videla. Samo enkrat so se oblaki raztrgali in tedaj sta videla zemljo v obliki krasnega pisane zemljevida, ki so bile na njem ostro začrtane zemljepisne raznolikosti.

Baloon je letel s povprečno hitrostjo 85 km na uro, kar pa na letalca fizično ni imelo nobenega vpliva. Gondola je bila ves čas v ravnotežju. V višini 16.000 m sta videla nebo temno vijoličaste barve, sonce pa v obliki bele obale. Ko sta se v višini 6000 m pripravljala k povratku na zemljo, je bilo nebo še brez najmanjšega oblaka, globoko pod njima se je pa zemlja že zavijala v črne oblake.

Letalca si ne moreta razlagati, kako to, da radio-aparati niso funkcionirali, da nista imela zveze z zemljo. Glede navigacije sta bila povsem navezana na usodo in na meteorološka opazovanja pred poletom. Cosyns je izjavil, da bi se bilo treba dvigniti najmanj 30.000 metrov visoko, če bi hoteli proučiti stratosfero. Po njegovem mnenju se bo dala s posebnim balonom doseči ta višina, naprej bo pa težko prodreti. Zda bo Cosyns dva meseca zaposlen s proučevanjem znanstvenih rezultatov svojega poleta.

Iz Celja

—c Nedeljski nogomet v Celju. V nedeljo ob 15. se je pričela na Glaziji prijateljska nogometna tekma med SK Celjem in SK Olimpijo. Moštvo SK Celja je zaslužen zmagalo v razmerju 4:2 (2:2). Igra je bila živahna in povečini izenačena. Napad SK Celja je bil neomoten in ležeren. Olimp pa je igral z elanom in vztrajnostjo. Gole za Celje so zabili: v 9. minuti prvega polčasa Presinger I. in v 33. minuti drugega polčasa Gaber, v drugem polčasu pa v 24. minuti Ahtik in v 27. minuti Gobeč, gola za Olimp pa v 14. minuti prvega polčasa (po 11-metrovi) Uršič in v 20. minuti Holcinger. Koti 6:4 za Olimp. Tekmo je sodil objektivno g. Reinprecht. Gledealec okrog 200. Ob 17. se je pričela pri »Skalni kletki« ob navzočnosti okrog 600 gledalcev prijateljska tekma med ligim moštvom ASK Primorja in celjskimi Atletiki. Primorje je zmagalo v razmerju 6:3 (3:1). Tekma je bila zanimiva in razgibana. Gostje so nudili precizno tehnično in kombinatno igranje ter so znatno nadkriljevali domačine, igrali pa so preveč ležerno, ker so podcenjevali nasprotnika. Atletiki so nudili nepričakovano dobro igranje in so do konca igre vzdržali tempo, ki so ga diktirali gostje. Goli za Primorje so padli: v 26. minuti prvega polčasa po Ježu, v 28. minuti po Bertonelju in v 30. minuti po Potončniku, v 13. minuti drugega polčasa po Slambergerju ter v 21. in 42. minuti po Zemljiču, goli za Atletike pa v 33. minuti prvega polčasa (lasten gol Primorja) ter v 6. minuti drugega polčasa po Koželju in v 26. minuti po Hönigmannu. Koti 7:4 za Primorje. Sodnik je v 16. minuti drugega polčasa izključil Koželja od Atletikov, v 34. minuti pa Slamiča od Primorja. Tekmo je sodil g. Seitl v splošnem zadovoljivo.

—c V celjski bolnišnici je umrl v soboto 52 letni prevzirkar Julij Krajnc v St. Jungerti pri Galiciji.

—c Novo šolsko leto na celjskih solah. Na deški in dekliški meščanski šoli v Celju bodo 31. t. m. popravni izpiti, 1. in 3. septembra ob 8. do 12. bo vpisovanje v vse razrede, 7. septembra bo šolska maša, 10. septembra pa pričetek rednega pouka. Na knadno vpisovanje bo v 1. razred obeh mestnih narodnih šol v soboto 1. septembra ob 9. do 12. in ob 15. do 18., služba božja bo v ponedeljek 3. septembra ob 8., začetek rednega pouka pa bo v torek 4. septembra. Na okoliški deški narodni šoli bo vpisovanje novincev 1. septembra, v ponedeljek 3. septembra ob 8. bo šolska maša, v torek 4. septembra pa se bo pričel redni pouk. Vpisovanje v novo ustanovljeni mestni otroški vrtec na mestni narod. šoli in na Mariborski cesti bo 1. septembra dopolne v pisarni upravitelja mestne deške narodne šole.

—c Umrl je v petek v celjski bolnici 18-letni dinar Franc Tanšek s Teharja pri Celju.

—c Večevere je šel streljat v četrtlek 28-letni tesar Vinko Natek s Frankolovega. V gozdu pa se je spotaknil in padel. Pri padcu se mu je sprožila puška in naboj ga je zadel v levi bok. Natka so prepeljali v celjsko bolnico.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstetega petka 31. t. m. lekarna »Pri Mariji« pomagaje na Glavnem trgu.

Yprit deluje še zdaj

V Angliji so ugotovili, da iz svetovne vojne znani strupeni plin yprit še zdaj deluje. V neki londonski bolnici ležijo še zdaj vojake, ki jim ta plin razjede oči. V zadnjem letu so imeli v bolnici 12 bivših vojakov, ki so izgubili vid in v petih primerih je šlo za posledice strupenega plina iz vojnihi časov. V drugih primerih so imeli vojaki ranjene oči. Pri nekaterih je začel vid pešati takoj in je pešal vedno bolj, dokler niso oslepel, pri drugih so pa ostale oči na videz zdrave in šele zdaj so se pokazale posledice strupenega plina. Yprit draži sicer zelo močno, vendar pa bolečine kmalu ponehajo. Tudi klorov plin, ki napada pljuča, očem ne škoduje.

Yprit, kemično dchorentylsulfid, je dobil ime od tega, ker so ga v Nemčiji prvič rabili leta 1917 pri Ypru. Streliho, v katerem je bil ta plin, so označevali z žoltnim križcem. Kmalu so pa začeli ta plin izdelovati tudi Angleži in Američani. Angleži so ga imenovali mustard gas. Yprit, kralj plinov, ne razjede samo sluznice, pljuč itd., temveč tudi kožo po vsem telesu in je zlasti nevaren očem. Znano je bilo, da po tem plinu povzročena obolenja dolgo trajajo, šele zdaj je pa prišlo na dan, da lahko nastopi učinek šele po dolgih letih. V angleški bolnici so ugotovili v zadnjih treh letih 80 primerov naknadne oslepitve bivših vojakov. Ko je bilo leta 1918, sklenjeno premirje, so našli v angleški vojski 1300 slepcev, zdaj je pa vojnihi slepcev že okrog 5000. V prihodnjih letih se bodo gotovo pokazali še novi primeri. Vojni slepci so stari zdaj povprečno po 45 let in tako so v Angliji izračunali, da jih bo leta 1945 živel še 1300, leta 1974 še okrog 400. nekateri bodo pa

doživeli še konec našega stoletja. — Krimska vojna je bila končana l. 1836, a zadnji vojni invalid, ki je dobival podporo, je umrl šele nedavno.

Igra s smrtjo

Želja po senzaciji ali pa morda tudi kaj drugega je pripravilo 18letno Rusinjo Mino Kamenjevo do tega, da je skočila s padalom iz višine 3000 m. Drzno dekle je padalo najprej z zaprtim padalom in odprlo ga je šele 300 m nad zemljo. Ko se je srečno spustila na letališču, je pripovedovala o svojih občutkih med strahnim padanjem v praznino.

»Dvignila sem se v sportnem letalu in pilotirala je letalka, ki je šele te dni napravila pilotski izpit. V višini 3000 metrov je bilo tako mrzlo, da sva se kar tresli od mraza. Letalo se je močno nagnilo in skočila sem iz njega. Padalo sem odprla šele, ko sem že dobro razločila ljudi in letala pod seboj. Da bi malo omilila krvni pritisk med padanjem, sem poskusila glasno zapeti letalsko himno. Višje in višje, toda vedno težje sem slišala svoj glas. Zda, ko stojim z obema nogama zopet na tleh, imam občutek, da sem se znova rodila.«

Lirika in gospodarski načrt

Moskovska »Pravda«, organ komunistične stranke, ki piše navadno samo o gospodarskih problemih v zvezi s petletko, je spregovorila zdaj tudi o liriki. Nedavno je objavil mlad delavec v nekem tovarniškem glasilu lirčno pesem, himno na lepoto sveta, na zlato sonce, duhteče rože in dekleta, s katerim gre čez polje in skozi gozd. Vodja kulturnega oddelka tovarne je mlade pesnika v prihodnji številki lista ostro pokaral v dolgem članku za to »propagandno nemoralnega in nezdravega občudovanja žensk in nevarnosti, ki preti delavcem v tovarni«. Mladega pesnika je opozoril, naj ne opeva več ženske lepote, temveč naj uporabi svoj talent za proslavljanje novih tovarnih in elektrarn, ki jih gradi Rusija.

V nemalo presenečenje kritika, ki je zasledoval s svojim člankom pravo komunistično ideologijo, se je pa moskovska »Pravda« zavzela za mladega pesnika. Nazadnjaški tepec, tako je nazvala kritika, zapečkar, ki sovražiš svež zrak, rože, sonce in ljubezen, ki ne zna živeti, če ti ne stoji ob strani brezkrvni red proletarcev. — Uvodnik »Pravde« je silno presenetil ruske komuniste, ki nove smeri kar ne morejo razumeti. Boljševiki prihajajo počasi do prepričanja, da človek ni rojen samo za delo, temveč tudi za uživanje sadov svojega dela in naravnih lepot.

Zna si pomagati.

— Kaj si pozabil, da ti je zdravnik prepovedal piti vino pri obedu?

— Če je tako, pa odnesi obed.

Dresiran avtomobil.

— Rad bi vedel, kdo mi je tako imenitno zdresiral avtomobil, predno mi ga je prodal.

— Kako to?

— Čim privozim na kraj, kjer je senca ali tema, se kar sam ustavi.

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOROČA

ZA CENI. NAROČBE

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

PRODAM

MOTORSKO KOLO
proda Horvat, Kočevje.

PUMPARCE

modne hlače, najboljši nakup.
A. PRESKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta
šte. 14. 6T

OPREMO ZA TRGOVINO
s papirjem in knjigarno poceni
oddam. — Maribor, Slomškov
trg 6.

DOPISOVANJE

»PROKLETSTVO LJUBEZNI«
roman v dveh delih je še nekaj
izvodov na zalogi po znižani
ceni, broširan po Din 20.-, vezan
Din 40.- (s poštnino
Din 2.- več). — Naroča se v
upravi »Slovenskega Naroda«
v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

RAZNO

MESČANSKO OSTAJALIŠČE
(hotel) z ostilno prodamo s
hišo vred za 575.000 Din. — Po-
slovstva Pavlekovič, Zagreb,
Ilica št. 144, prizemno, levo.

KUPIM KNJIZICO

Ljudske ali Banovinske hranil-
nice. Plačam polno vsoto od 30
do 40 tisoč dinarjev na mesečno
odplačevanje po 2000 Din. —
Ponudbe pod šifro »Polna ga-
rancija 2630«

DVE MALI PRAZNI SOBI
oddam. — Gradaška ulica 8/L
2637

GOSTILNO

na prometnem kraju z vsem in-
ventarjem vzamem takoj v
najem. — Cenj. ponudbe je po-
lati na upravo »Slov. Narod«
pod »Prometna 2639«.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sla-
dostjem vkuhan — se dobi na
malo in veliko v
LEKARNI DR. G. PICCOLI,
LJUBLJANA, Dmajaka a. 6

STROJEPISNI POUK
novi tečaj, od 6. do 1/8. in od
1/8. do 9. ure zvečer. Šolnina
znižana, učna ura Din 2.-.
Začetek pouka 3. septembra.
Vpisovanje dnevno od 6. ure
dalje. — Christofor učni zavod,
Domobranska cesta 15. 2606

Dijaške sobe
oglašuje v »Slovenskem Narodu«.
— Breda 0.50 para.